

Gyimesi Endre

In memoriam Egervári Klára

A felnőtt fejjel, tudatosan választott otthon, Zalaegerszeg város közössége képviselőjeként emlékezem a tisztelet és kegyelet főhajtásával.

A város – amely színházának alapító tagjaként becsüli Egervári Klárát – ma még bánattal és megrendülten gyászolja a lélekben mindig erős, energikus és vidám polgárát (primadonnáját).

Egy olyan szívember előtt állunk, aki egész tevékeny életében tehetségével a közösséget szolgálta. Küldetesként élte meg színházi hivatását, és annak egész élete során emberi teljességgel tudott megfelelni.

Alig hisszük, hogy nem láthatjuk többé. Hiszen a közelmúltban még találkozhattunk a Kossuth utcán, kezet foghattunk vele, hallottuk hangját, láttuk mosolyát... Idős korában is a közös jóért való munkálkodásban lelte örömét. Csodáltuk vitalitását, élveztük humorát és vártuk az újabb találkozásokat. Helyette jött a szomorú hír, hogy március 12-én elment közülünk a végső nagy útra: „belehullni az öröklétbe, időtlen nagy végtelenségbe...”

Számára az öröklét kezdete ez valóban. Mert nem a halál az igazi elmúlás, hanem a felejtés. Egervári Klára az az ember volt, akit nem lehet elfelejteni – sokak szívében él tovább. Nem múlhat el, mert egész életét szerető lányának, családjának, az imádott színháznak, s ez által a nagyobb közösség: a város, a megye, a régió szolgálatának szentelte. A színpadon és azon kívül is mindig a legjobbat kereste, és ő is a legjobbat adta önmagából. Városszerte emberek százainak tisztelete és szeretete övezte. Idézzük most fel életének néhány állomását, hogy emlékét méltón megőrizhessük!

Sorsa összefonódott az államosítás utáni magyar színháztörténettel. Személyében a II. világháború utáni színésznemzedék egyik utolsó jelentős alakja távozott. 65 évet töltött a színpad „fogságában”.

Még 14 éves sem volt, amikor Szendrő József felfigyelt csodálatos énekhangjára; s az „őstehetség” egy év múlva már a pécsi színház színpadán találta magát. Sorra jöttek a főszerepek. Két színház kivételével az ország valamennyi vidéki társulatában játszott

(Pécs, Győr, Békéscsaba, Miskolc, Veszprém, Szolnok, Kaposvár, Szeged). Beugróként több budapesti színpadon is megfordult. Az Országos Rendező Iroda (ORI) jóvoltából évekig turnézott Cipruson, Törökországban, Belgiumban és Ausztriában. Bár rengeteg szubrett szerepet játszott, mégsem nevezhető csak e zenés műfaj művésznőjének. Minden műfajban kipróbálhatta magát. Ő volt korának legfiatalabb Júliája (19 évesen – a Rómeó és Júliában). De más emlékezetes prózai szerepét is említhetném (Alfonsine – A kőszívű ember fiai; Ella – Gárdonyi: Ida regénye). Hosszú pályája során alakított fiatal hősöket, karakter szerepeket. Játzott nagyoperettekben, s fellépett magyar és külföldi klasszikus drámákban. Emlékezetes szerepe volt Elisa a My Fair Lady-ből, Iluska – a János vitézből vagy Violetta A montmartre-i ibolyából. A több mint 160 bemutatója során együtt játszott a korszak legnevesebb művészeivel (Ladányi Ferenc, Kiss Ferenc, Latinovits Zoltán, Molnár Tibor, Mensáros László, Somogyvári Rudolf, Bessenyei Ferenc stb.). A színház volt az élete. Nem véletlen, hogy kisebbik gyermeke Mézes Violetta is a színészi pályát választotta. Nagyon szerette őt, aki nagyon hasonlított rá.

Zalaegerszegre Ruszt József csábította a minden újra fogékony színésznőt, aki egyszer már Veszprémben részt vett színházteremtésben.

30 évadnyi tapasztalattal, több mint 100 bemutatóval, s számtalan sikerrel a háta mögött indult 11 fiatal színésztársával Szegedről Zalaegerszegre színházat teremteni 1982-ben. Nem bánta meg. Végleges otthonra talált a városban. Már az előévadban 6 bemutatója volt – s ez a terhelés (amelyet örömmel vállalt) így maradt évekig. Több mint 50 bemutató jelzi a zalaegerszegi munkás éveket. Fellépett musicalekben, operettekben és drámai szerepekben egyaránt. A zalai közönség hamar szívébe zárta. „Azt hiszem, az ilyen pillanatokért érdemes élni” – mondta a színházavató előadásról. S jöttek az elismerések is. Már a 3. évad végén megkapta a közönség szavazatai alapján a legnépszerűbb színész díját.

50. születésnapjára megérkezett a Szocialista Kultúráért kitüntetés (1986), s 1990-ben Érdemes Művész lett.

A Zorbában nyújtott alakításáért (Bubulina) Aese-díjat kapott 1993-ban. Felejthetetlen élmény volt számára, hogy hazatérve a díjátadásáról színésztársai gyertyás fogadást adtak tiszteletér. A 90-es évek közepén már kevesebbet vállalt, de minden évadban fűződött nevéhez egy-egy jelentős szerep (pl. Csiky Gergely: Nagymamája; Mágán Miska nagymama szerepe stb.).

60. születésnapján, 1996-ban megkapta a közönség életmű díját. S szép emlékeim között őrzöm, hogy én adhattam át számára a város elismerését, a Zalaegerszegért kitüntetést, amit a több mint másfél évtized alatt nyújtott felejthetetlen alakításaiért kapott. A színház a Csárdáskirálynő bemutatójával tisztelgett előtte,

amelyben ő játszotta Cecília szerepét. A díszelőadást tomboló ünnepség, majd hintós felvonulás követte, amelynek végén kifogva a lovakat a színház vezetői húzták a hintóját. Cipőjéből kedves színésztársai itták a pezsgőt. Ilyen ünneplésben utoljára Blaha Lujzát részesítette a város közönsége 1890-ben.

Utolsó nagyszínházi fellépése – Siménfalvy Lajos ötvenéves pályájának jutalomjátékán – Csehov Hattyúdalában volt. Nem véletlenül vállalta, hiszen Siménfalvy Lajossal több, mint másfél évtizeden keresztül együtt léptek fel jótékonysági esteken, különböző rendezvényeken, a férfi és nő kapcsolatait bemutató zenés, vidám összeállításokkal. Szerette ezeket a közvetlen találkozási lehetőségeket a közönséggel. Érezte a nézők szeretetét, szimpátiáját.

Gyökeret eresztett városunkban. Pályájának utolsó szakaszát sikeresen, megbecsülésben, biztonságban élhette meg. Majd negyedszázadon át játszott itt. Életünk kitörölhetetlen része lett.

Nyugdíj után sem tűnt el a kulturális életből. A nézők és a kollégák szeretete kísérte. Kitüntette a Színházbarát Kör, a Hevesi Sándor Színház Örökös Tagként tisztelte. S bronzba vésett arcvonásai díszítik az épület bejáratát.

Utolsó éveiben egyre szorosabb lett a kapcsolata a környezetében élőkkel, a bolti pénztárosokkal, üzlettulajdonosokkal. A cipőbolt, a Rákóczi utcai textilbolt, a Margo Szalon dolgozóival. Családtagnak tekintették, ő pedig játszani, viccelődni szokott velük, s saját készítésű kézimunkáival ajándékozta meg őket. Ha kórházi kezelésre szorult, mindig a társaság központja volt. Énekelt, zenélt, mindenkihez volt egy jó szava.

Meghagyta, hogy halálakor a búcsúztatón senki ne sírjon, inkább nevessen, gondoljon arra, hogy ő hányszor meghalt a színpadon, de ilyen jól még sohasem sikerült.

Zalaegerszeg köszöni, amit értünk tett, s mély fájdalommal gyászolja múlhatatlan érdemű polgárát. Mintha csak Rá gondolt volna szülőföldjének költője, amikor e szavakat írta:

„Véghez vitted, amibe fogtál,

Úgy mentél el, hogy megállapodtál

a múlhatatlan fényű csillagoknál.”

Adjon végső megnyugvást és örök békét porainak városunk lakóinak hálája és tisztelete.

Emlékét szívünk mélyén őrizzük.

A megemlékezés elhangzott 2018. április 10-én a Hevesi Sándor Színházban.

